

*Швачук Н.Б., магістрант,
Баран Р.Я, к.е.н., доцент,
Івано-Франківський інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету,
titaja@mail.ru*

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Україна володіє великим інвестиційним потенціалом, цьому сприяють значні курортно-рекреаційні, історико-культурні та природні ресурси, які інвестори можуть використовувати для розвитку та модернізації туристичної інфраструктури. Актуальність питання про залучення інвестицій в економіку України є беззаперечною, оскільки це один із найефективніших засобів виходу з економічної кризи. Саме підвищення інвестиційної привабливості туристичної інфраструктури є ефективним способом відновлення нестабільної економіки країни в умовах зміни вітчизняного законодавства, а також майже неконтрольованого зростання цін і дефіциту ресурсів.

Проблеми залучення інвестицій в готельне господарство досліджувалися багатьма вітчизняними та зарубіжними вченими, такими як С. Байлік, С. Бистров, В. Боголюбов, Е. Галицька, С. Севастьянова, Т. Сокол, Н. Туриль, О. Шекшув та ін. Однак, в умовах сучасного стану економіки країни потрібне поглиблене вивчення проблем інвестиційної привабливості туристичної та готельної індустрії. Зокрема, це стосується і такого привабливого з точки зору розвитку туризму регіону як Прикарпаття.

Обсяг прямих іноземних інвестицій у розвиток готельного та ресторанного господарств на кінець 2009 року становив 413,0 млн. дол., що складало 1,16% загального обсягу прямих інвестицій в економіку України, на кінець 2010 року ця сума складала 428,5 млн. дол. Аналіз статистичних даних за 2009 р. показав, що в основний капітал діючих готелів та інших місць для тимчасового проживання за рахунок всіх джерел фінансування інвестовано 1423 млн. грн., що становило 94% від обсягів 2008 р. [2]. Варто відзначити, що в останні два роки кількість прибуткових засобів розміщення зменшилась, що зумовлено світовою фінансовою кризою (рис.1).

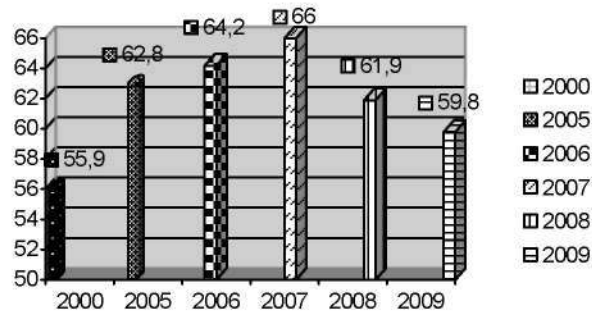

Рис.1. Кількість готельних господарств, які отримали прибуток, у % до загальної кількості [2]

Як бачимо, за останні роки все більша кількість готельних господарств стає нерентабельною. Отже, потрібно не лише споруджувати нові готелі, а й інвестувати кошти у вже існуючі, у їх переоснащення, модернізацію. Адже підвищення якості запропонованих послуг сприятиме збільшенню кількості туристів, а відповідно й зростанню доходів готельного бізнесу. Також, зростатиме завантаженість готелів, що вкрай необхідно для вітчизняного бізнесу, оскільки коефіцієнт використання місткості готелів у 2009 р. становив лише 0,18. Це ще один доказ того, що вітчизняна готельна індустрія потребує вагомих змін, а відповідно і збільшення обсягів інвестицій.

У 2009 р. найбільше інвестицій в готельне господарство вкладали у АР Крим (11,2% від загального обсягу інвестицій), Закарпатській (1,8%), Львівській (1,9%), Одеській (1,8%) областях та м. Київ (3,6%) і м. Севастополь (3,8) [3]. Щодо східного регіону, то рівень інвестицій тут ще досить низький, однак цей регіон є перспективним, бо він зайняв лідируючу позицію щодо підготовки до «Євро-2012», але й надалі потребує капіталовкладень у різноманітні туристичні об'єкти, пов'язані із збільшенням кількості іноземних туристів. Майбутнє проведення чемпіонату Європи по футболу дозволяє розраховувати на збільшення туристичних потоків і велику лояльність в узгодженні і затвердженні проектів з боку уряду і місцевих органів влади.

Інвестиційна політика України недосконала та має низку вагомих проблем, а саме: нормативно-правова база у сфері інвестування постійно змінюється; нестабільність економічної та політичної ситуації країни суттєво зменшує обсяги інвестицій у туристичну індустрію; на даний час рекреаційно-туристичні послуги в Україні не відповідають європейським стандартам та надаються за завищеними цінами; податкові пільги для інвесторів в Україні практично відсутні.

Для подолання існуючих проблем Кабінет Міністрів України схвалив Стратегію розвитку туризму і курортів (розпорядження №1088-р від 6 серпня 2008 р.) [1]. Цим документом закладається фундамент для покращення інвестиційного клімату у галузі туризму та курортів. Також, у липні 2010 р. Верховна Рада звільнила 3-, 4- і 5-зіркові

готелі від сплати податку на прибуток на 10 років з 1 січня 2011 року, у разі, якщо такі готелі уведені в експлуатацію до 1 вересня 2012 року.

Можна виділити наступні ефективні засоби для підвищення інвестиційної привабливості готельного господарства України:

досягнення політичної та економічної стабільності, усунення бюрократії та корупції, які супроводжують весь процес вкладання інвестицій;

стимулювання інноваційної діяльності у сфері туристичної діяльності, формування рекреаційно-туристичної інфраструктури на рівні міжнародних стандартів (готелі, кемпінги, санаторії, пансіонати, транспорт, комунікації тощо);

розвиток супутніх послуг для туристів (торгівля, громадське харчування, інформаційна, фінансова інфраструктура, відпочинковий туризм);

підвищення кваліфікації працівників туристичної індустрії;

реставрація пам'яток історії і культури, їх активна реклама;

розвиток "сільського" туризму, зокрема в регіонах, які зберегли народні звичаї: Карпати, Полісся, Полтавщина, Поділля, Буковина та ін.

Щодо Прикарпаття, то слід зазначити, що тут наявні багаті природні, рекреаційні та історико-культурні ресурси, однак туристична інфраструктура загалом ще недостатньо розвинута і для її подальшого удосконалення потрібно вжити ряд заходів, таких як: стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в сфері "сільського" туризму, удосконалення та доповнення туристичної інфраструктури, особливо це стосується транспортних послуг; приведення якості готельних послуг до європейського рівня; введення систематичного навчання та проведення тренінгів з метою підвищення кваліфікації працівників туристичної та готельної індустрії; збереження та відновлення історичних пам'яток, а також народних звичаїв та обрядів; постійна реклама – інформування потенційних туристів про унікальність курортно-рекреаційних, історико-культурних та природних ресурсів нашого регіону, необхідне для подальшого розвитку туристичної галузі.

На нашу думку, реалізація вищезазначених заходів суттєво підвищить інвестиційну привабливість туристичної індустрії України, посилить популярність вітчизняних рекреаційно-туристичних центрів, що в свою чергу сприятиме розвитку супутніх послуг, зміцненню економіки країни загалом, наповненню державного бюджету, збереженню історико-культурної спадщини.

Література

1. Про основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 року: Указ президента України №973/99: [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://tourlib.net/zakon/tourism2010.htm>.
2. Статистичний щорічник України за 2009 рік. [Текст]; Державний комітет статистики України. - К.: Держкомстат, 2010.
3. Статистичний збірник "Регіони України" [Текст]; Державний комітет статистики України. - К.: Держкомстат України, 2010.